

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 183

Pysäköintipolitiikan tilannekatsaus (kehittämiskokousasia)

TRE:164/08.01.02/2023

Valmistelija / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Suunnittelupäällikkö Ari Vandell, puh. 040 564 4518, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Pysäköintipolitiikan etenemisen tilannekatsaus ja pysäköintipolitiikan luonnoksesta saadut lausunnot merkitään tiedoksi.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle, suunnittelupäällikkö Ari Vandellille ja hankejohtaja Tero Tenhuselle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana.

Perustelut

Tampereen nykyinen pysäköintipolitiikka hyväksyttiin yhdyskuntalautakunnassa 31.5.2016. Pysäköintiä on kehitetty Tampereella pysäköintipolitiikassa esitettyjen tavoitteiden ja toimenpiteiden mukaisesti. Lähes kaikki vuosille 2014–2022 esitetyt toimenpiteet on toteutettu.

Tampereelle nyt toista kertaa laadittava pysäköintipolitiikka on tehty vastaamaan kaupungin liikennepoliittisia ja muita tavoitteita. Samalla määritellään Tampereen pysäköinnin kehittämisen suuntaviivat tulevaisuuteen huomioiden yhteiskunnan ja liikkumisen tulevaisuuden trendit. Työn aikatahtäys (visio) ulottuu vuoteen 2040 ja se ohjaa pysäköinnin kehittämistä seuraavat vajaan kymmenen vuotta. Työn on tarkoitus valmistua vuoden 2024 kesällä.

Työtä on tehty laajassa vuorovaikutuksessa eri sidosryhmien kesken. Työtä on ohjannut kaupungin edustajista nimetty ohjausryhmä, jonka tukena ovat toimineet pienemmät työryhmät. Työn etenemistä on esitelty kaupunginhallituksessa, liikennetoimikunnassa ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

yhdyskuntalautakunnassa. Luonnos uudeksi pysäköintipolitiikaksi valmistui maaliskuussa 2024. Maaliskuussa 2024 toteutettiin laaja lausuntokierros ja asukaskysely pysäköintipolitiikkaluonnoksesta.

Kaupunki muuttuu

Pysäköinnin näkökulmasta on tunnistettavissa erilaisia toimintaympäristön muutostekijöitä, joilla tulee olemaan vaikutuksia pysäköintiratkaisuihin. Tällaisia ovat muu kaupungin kasvu ja tiivistyminen sekä muutokset työnteossa, asiointikäyttäytymisessä ja liikkumisessa. Myös uudet palvelut ja teknologiat tulevat vaikuttamaan merkittävästi pysäköintiin.

Koska kaupunki haluaa kasvaa, on pysäköintiratkaisujen tulevaisuudessa edistettävä omalta osaltaan kaupungin vetovoimaisuutta. Monipuolisen asumisen lisäksi on pystyttävä tarjoamaan eri tyyppisiä ja joustavia pysäköintipalveluja. Etätyön ja verkkokaupan yleistymisen myötä pysäköintitarve on päivisin asunnon läheisyydessä suurempi, kun taas työpaikan ja kaupan läheisyydessä pienempi kuin nykytilanteessa. Sen sijaan jakelupalveluille tarvitaan enemmän lyhytaikaisia pysähtymismahdollisuuksia asuntojen, toimistojen, liiketilojen ja palvelujen läheisyydessä.

Tampereen tavoitteena on kasvattaa voimakkaasti kestävien kulkutapojen käyttöä. Tällöin henkilöautojen pysäköintitarve erityisesti määränpäässä pienenee, koska autoilla tehdään vähemmän matkoja. Pyörien ja muiden mikroliikkumisvälineiden pysäköintitarve puolestaan kasvaa sekä lähtö- että määränpäässä. Teknologian ja palveluiden kehittyminen tulee johtamaan siihen, että pysäköinti on tulevaisuudessa hyvin helppoa käyttäjälle. Automaattisten ajoneuvojen mahdollinen yleistyminen muuttaa autoilua ja pysäköintiä todella merkittävästi, koska ajoneuvot voivat olla liikenteessä lähes jatkuvasti ja tämä tarjoaa paljon erilaisia mahdollisuuksia käyttää autoja tehokkaammin esimerkiksi erilaisissa kimpakuljetuksissa.

Pysäköinti toteuttaa kaupungin strategioita ja ohjelmia

Pysäköintipolitiikka on osa kaupunkisuunnittelua ja keskeinen työkalu Tampereen liikenne-, elinkeino-, ympäristö- ja asuntopoliittisten tavoitteiden saavuttamisessa. Tampereen strategia 2030, Pormestariohjelma 2023–2025 ja Hiilineutraali Tampere 2030 tiekartta määrittävät pysäköintipolitiikan tavoitteita ja toimenpiteitä. Koska pysäköinnillä on suuri rooli keskustan kehittämisessä, on Kantakaupungin vaiheyleiskaavalla, Keskustan strategisella osayleiskaavalla, Viiden tähden keskusta -kehittämishjelmalla ja Tampereen keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmalla 2040 merkittävä rooli pysäköintipolitiikan laadinnassa. Lisäksi pysäköintipolitiikkaan vaikuttavat lukuisat muut kaupungin toimintaa ohjaavat strategiat ja linjaukset, joita uusitaan ja päivitetään valtuustokausittain.

Autokanta sähköistyy ja pysäköinti keskittyy vähitellen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tampereella oli vuoden 2023 lopussa noin 100 000 liikennekäytössä olevaa henkilöautoa. Määrä on pysynyt hyvin vakiona viimeisten 10 vuoden ajan. Ladattavien sähköautojen osuus on noin 10 % autokannasta ja kasvaa nopeasti. Uusista autoista ostetaan yli puolet ladattavina. Karkeasti arvioiden vuonna 2030 autokannasta 25 % on ladattavia.

Henkilöautojen pysäköintipaikoista valtaosa on tonteilla maantasossa. Keskitetyt rakenteelliset ratkaisut ovat kuitenkin yleistyneet viime aikoina. Keskitettyä yleistä laitospysäköintiä on erityisesti keskustassa, mutta myös Tampellassa, Ranta-Tampellassa, Hervannassa ja Tullissa. Pysäköinti on keskustaa lukuun ottamatta pääosin ilmaista. Hinnat keskustassa ovat kasvaneet maltillisesti viimeisten 10 vuoden aikana. Asuntoja, toimistoja ja liiketiloja rakennettaessa on edellytetty vähemmän autopaikkojen toteuttamista kuin aiemmin.

Asukkaat ja yritykset ovat varsin tyytyväisiä nykyisiin pysäköintiratkaisuihin

Työn aikana on toteutettu asukas- ja yrityskyselyt. Yli 1000 asukasta on vastannut paneelikysymyksiin ja yli 200 yritystä on haastateltu puhelimitse. Lisäksi yli 50 sidosryhmän edustajaa on osallistunut pysäköintipolitiikan laadintaan sidosryhmähaastatteluissa ja -työpajoissa

Tamperelaiset ovat varsin tyytyväisiä oman asuinalueensa pysäköinnin toimivuuteen. Vastaajista 72 %, joilla on auto vähintään satunnaisesti käytössä, arvioi pysäköinnin toimivan omalla asuinalueellaan erittäin tai melko hyvin. Vastaajista 24 % arvioi pysäköinnin toimivan melko tai erittäin huonosti. Vastaajat arvioivat tärkeimmiksi pysäköinnin ominaisuuksiksi turvallisuuden, paikkojen riittävyyden ja vaivattomuuden. Vastaajien mielestä eniten kehitettävää heidän odotuksiinsa nähden on pysäköintipaikkojen edullisuudessa, pysäköinnin vaivattomuudessa, pysäköintipaikkojen läheisyydessä ja riittävydessä.

Myös tamperelaiset yritykset pitävät pysäköintijärjestelyjä yleisesti ottaen hyvinä. Vastaajista 76 % piti yrityksen pysäköintijärjestelyjä erittäin tai melko hyvinä. Ydinkeskustan vastaajat suhtautuivat pysäköintijärjestelyiden toimivuuteen kriittisemmin kuin muualla Tampereella. Yritykset pitävät pysäköintijärjestelyjä ja pysäköintipaikkoja tärkeinä sijaintipaikkaa valittaessa. Vastaajista 90 % arvioi pysäköintijärjestelyjen vaikuttavan erittäin paljon tai jonkin verran yrityksen sijaintipaikkaa valittaessa. Hyvät henkilöautojen pysäköintimahdollisuudet nähdään myös tärkeänä vetovoimatekijänä uusien työntekijöiden rekrytoinnissa (48 % vastaajista).

Visio: Toimivinta pysäköintiä ihmisille ja yrityksille

Tampereen kaupunki on todettu lukuisissa 2020-luvun tutkimuksissa Suomen vetovoimaisimmaksi kaupungiksi. Tampereen kaupungilla on voittamisen kulttuuri. Sitä kannattaa rohkeasti tavoitella myös pysäköinnin kohdalla. Tästä syystä pysäköinnin visioksi on valittu "Toimivinta pysäköintiä ihmisille ja yrityksille".

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Vision saavuttaminen edellyttää, että pysäköinnille asetetut tavoitteet toteutuvat. Pysäköintiä on kehitettävä suunnitelmallisesti kohti visiota. Pysäköinnin tulee olla ensisijaisesti helppoa käyttää, turvallista ja vaivattomasti saavutettavaa. Lisäksi älykäs pysäköintijärjestelmä on tehokas, kestävä, monipuolinen, joustava ja elinvoimaa edistävä. Pysäköintiratkaisut edistävät myös kaupungin laajempia tavoitteita muun muassa kestävästä liikennejärjestelmästä ja kaupunkirakenteesta sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantamisesta.

Kuusi toimenpidekokonaisuutta toteuttaa visiota ja tavoitteita

Pysäköintipolitiikan vision ja tavoitteiden saavuttamiseksi on laadittu toimenpideohjelma, joka käsittää kuusi toimenpidekokonaisuutta sisältäen lukuisia tarkemmin määritettyjä tehtäviä. Toimenpiteet on esitetty toteutettavaksi pääosin tämän vuosikymmenen aikana. Toimenpiteiden edistymistä on syytä arvioida kolmen vuoden välein ja tarvittaessa tehdä päivityksiä.

- Ensimmäisen kokonaisuuden muodostavat keskustan pysäköintiä edistävät toimenpiteet mukaan lukien jakelu- ja huoltoliikenteen pysäköintiratkaisut.
- Toisen kokonaisuuden muodostavat henkilöautojen ja pyörien pysäköintinormien päivittäminen sisältäen myös keskitettyjen pysäköintiratkaisujen toteutuksen ja operoinnin toimintamallien laatimisen.
- Kolmannen kokonaisuuden muodostavat pyöräpysäköinnin ja sähköpotkulautojen pysäköinnin kehittäminen. Tärkeänä yksittäisenä toimenpiteenä on keskustan rakenteellisten pyöräpysäköintilaitosten toteuttaminen.
- Neljännen kokonaisuuden muodostavat henkilöautojen ja pyörien liityntäpysäköintiratkaisut.
- Viidennen kokonaisuuteen kuuluvat lukuisat pysäköintiin liittyvät palvelut, joita ovat muun muassa informaatio, sähkölataus, kunnossapito ja valvonta.
- Kuudennen kokonaisuuden muodostaa pysäköintidatan laaja hyödyntäminen suunnittelun ja päätöksenteon tueksi.

Saadut lausunnot ja asukaskysely

Pysäköintipolitiikan luonnoksesta toteutettiin lausuntokierros keskeisille sidosryhmille 12.3.-26.3.2024. Lausuntopyyntö lähetettiin yhteensä 48 toimijalle ja lausunto saatiin 23 eri toimijalta. Saaduista lausunnoista on laadittu tiivistelmä ja vastinetaulukko, joka toimitetaan lausunnon jättäneille. Lausunnon jättäneet olivat tyytyväisiä saadessaan mahdollisuuden lausua pysäköintipolitiikasta. Pysäköintipolitiikan laatimista runsaine vaikuttamismahdollisuuksineen pidettiin prosessina onnistuneena. Lausunnoissa korostui ennen kaikkea vuorovaikuttamisen ja viestinnän tarve jatkossakin, eri osapuolten tasapuolinen kohtelu sekä keskustan pysäköintipaikkojen säilyttämisen tarve ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten varmistaminen tulevaisuudessakin toimivalla

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

pysäköinnillä. Pysäköintipolitiikan sisältökokonaisuutta pidettiin onnistuneena, kattavana ja monipuolisena. Lausunnoissa esille tulleet asiat huomioidaan jatkosuunnittelussa.

Samaan aikaan lausuntokierroksen aikaan toteutettiin myös kysely asukkaille. Kyselyyn valittiin täsmäkysymyksiä pysäköintipolitiikan aihepiiriin liittyen. Kyselyyn vastaajan oli kuitenkin mahdollista tutustua koko pysäköintipolitiikan raporttiluonnokseen. Kysely toteutettiin kaupungin kyselytyökalulla internetissä selaimen kautta sekä Tampere. Finland-applikaatiossa. Kyselyn tulokset tukivat tehtyä työtä ja asiantuntijoiden näkemyksiä. Eniten vastamielipiteitä esiintyi pyörä- ja liityntäpysäköinnistä maksamisessa, vaikka ne saivat myös kannatusta. Kyselyn tulokset huomioidaan mm. näiden teemojen jatkosuunnittelussa.

Tiedoksi

Mikko Nurminen, Jukka Lindfors, Ari Vandell, Timo Seimelä

Liitteet

- 1 Kh 29.4.2024 Tampereen pysäköintipolitiikka 2024-2040, 18.4.2024
- 2 Kh 29.4.2024 Tampereen pysäköintipolitiikka, esittelyaineisto 18.4.2024
- 3 Kh 29.4.2024 Tampereen pysäköintipolitiikka, lausunnot ja vastineet 11.4.2024
- 4 Kh 29.4.2024 Tampereen pysäköintipolitiikka, lausuntokierroksen yhteenveto
- 5 Kh 29.4.2024 Tampereen pysäköintipolitiikka, asukaskysely 03-2024

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja yleisesti nähtäville 7.5.2024 www.tampere.fi

Päätös on annettu tiedoksi sähköisesti 7.5.2024.

Tampere
07.05.2024

Elina Nikkilä
Hallintosihtööri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§183

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai valitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaista huomautusta tai huomion kiinnittämistä (Varhaiskasvatuslaki 63 § 2 mom.)